

Viite

-

Maatalous- ja kalastusneuvosto 20.11.2023

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Brysselissä 20.11.2023. Suomea kokouksessa edustaa maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien asettamisesta ja valmistelee päätöksentekoa maatalous- ja kalastusneuvostossa joulukuussa 2023. Suomi kannattaa kestävää ratkaisua, joka perustuu tieteelliseen neuvon ja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin. Suomi pitää yleisellä tasolla hyvinä komission esittämiä ankeriaskannan elvyttämiin tähtääviä rajoituksia. Neuvoston asialistalla on myös keskustelu Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2024.

Lisäksi maatalous- ja kalastusneuvoston on tarkoitus hyväksyä neuvoston päätelmät EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta. Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Asialista:**MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTON KOKOUS BRYSS-
LISSÄ 20.11.2023**

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Muut kuin lainsäädäntöasiat**KALASTUS**

Neuvoston asetus Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2024

Komissio esittelee

Keskustelu

Neuvoston asetus Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2024

Komissio esittelee

Keskustelu

MAATALOUS

Päätelmät EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta

Hyväksyntä

Muut asiat**Maatalous**

a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Asetus tietyillä uusilla genomiteknikoilla tuotetuista kasveista sekä elintarvikkeista ja rehuista – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

b) EU:n metsästrategia 2030: täytäntöönpano

Komission tiedotusasia

c) Muut kuin puuaineiset tuotteet

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/74/2023-MMM-55

Lehtinen Heikki

8.11.2023

Neuvoston asetus Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2024, komissio esittelee, keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 20.11.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvostossa 20.11.2023 käytävä keskustelu valmistelelee päätöksentekoa maatalous- ja kalastusneuvostossa joulukuussa 2023.

Suomen kanta

Suomi kannattaa kalastusmahdollisuuksien vahvistamista siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästi enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Suomi voi tarvittaessa yhtyä muiden jäsenvaltioiden mahdollisiin huomioihin ja huoliin Atlantililla ja Pohjanmerellä sovellettavien monivuotisten suunnitelmien artikloista 4(6) ja 4(7) ja niiden soveltamisesta kalastusmahdollisuuksien asettamisessa. Asialla voi olla periaatteellista merkitystä tulevaisuudessa kalastusmahdollisuuksien vahvistamiseen myös Itämerellä.

Suomi suhtautuu yleisellä tasolla myönteisesti komission ehdotukseen ankeriaan kalastuksen rajoittamisesta ankeriaskannan elvyttämiseksi ja katsoo, että komission ehdotus eräiltä osin säilyttäisi mahdollisuuden kansallisesti komission ehdotusta tiukemmalle an-

keriaskannan elvyttämiseen tähtäävälle kalastuksen säätelylle. Suomi suhtautuu lähtökohtaisen myönteisesti artiklassa 12(4) esitettyyn mahdollisuuteen Itämeren jäsenvaltioiden yhteisesti sopia Itämerellä sovellettavasta kalastuskiellosta ankeriaan tarkoituksenmukaisen suojelun edistämiseksi ankeriaan vaelluksen eri ajankohtina Itämeren eri osissa.

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotus sisältää kalastusmahdollisuuksia vuodelle 2024, joista unioni päättää itsenäisesti. Ehdotus koskee 18 tällaista kalakantaa. Eräitä kalastusmahdollisuuksia esitetään säädettäväksi myös vuosille 2025 ja 2026. Ehdotus käsittää myös monenvälisiin tai kahdenvälisiin neuvotteluihin perustuvia kalastusmahdollisuuksia. Osa näistä neuvotteluista on saatu päätökseen hiljattain tai on vielä kesken. Neuvottelujen lopputulos pannaan täytäntöön säätämällä jäsenvaltioiden kesken suhteellisen vakauden periaatteen pohjalta suoritettavasta kalastusmahdollisuuksien sisäisestä jaosta. Eräät kalastusmahdollisuudet on ehdotuksessa esitetty merkinnällä ”pm” (pro memoria). Näistä kohdista ei ollut saatavilla ehdotuksen antamisajankohtana tarvittavaa tietoa. Lisäksi säädetään kalastusta koskevista teknisistä kalastusmääräyksistä unionin vesillä sekä niiden ulkopuolella.

Merkittävä osa komission ehdotuksessa esitetyistä kalakantojen enimmäiskalastusmahdollisuuksista perustuu Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) esittämään neuvon kestävän kalastuksen enimmäismääristä. Eräiden kalakantojen ehdotettuun kalastuksen enimmäistasoon vaikuttaa myös saaliiden maihintuontipakko.

Komission ehdotuksen johdantokappaleet sisältävät viittauksia Atlantilla ja Pohjanmerellä sovellettavien ja eräitä kalakantoja koskevien monivuotisten suunnitelmien artikloihin 4(6) tai 4(7). Nämä artiklat liittyvät kalastusmahdollisuuksien tason asettamiseen velvoittavasti tietyissä tilanteissa. Ehdotuksesta ei käy täysin yksiselitteisesti ilmi, onko edellä mainittuja artikloja sovellettu. Osana lokakuussa 2023 maatalous- ja kalastusneuvostossa syntynyttä poliittista yhteisymmärrystä Itämerelle asetettavista kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2024 komissio ei edellyttänyt Itämeren monivuotisen suunnitelman vastaavan sisältöisen artiklan soveltamista. Monivuotiset suunnitelmat eivät ole täysin yksiselitteisiä edellä mainittujen artiklojen osalta.

Kalastusmahdollisuustaulukoita täydennetään Norjan kevätkutuisen sillin osalta pohjoisen Atlantin eräiden rannikkovaltioiden neuvottelujen tuloksena. Suomi saa EU:n kiintiöosuudesta pienen osan.

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto (ICES) on ankeriasta koskevassa neuvonannossaan vuodelle 2024 esittänyt ankeriaaseen kohdistuvan kaiken kalastuksen kieltämistä myös ankeriaan istuttamista varten ja vesiviljelytarkoituksiin.

Ankerias on Suomen vuoden 2019 uhanalaisuusluokituksessa luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi kalalajiksi. Myös ICES toteaa neuvonannossaan vuodelle 2024 ankeriaskannan tilan jatkuvan kriittisenä (IUCN). On huomioitava, että kaikki eurooppalaiset ankeriaat ovat samaa ankeriaskantaa.

Neuvoston asetus (EU) 2022/109 ja sittemmin neuvoston asetus 2023/194 tiukensivat aikaisempaa jäsenvaltioiden velvollisuutta asettaa ankeriaalle rauhoitusajaksi, joka ottaa huomioon ankeriaan merkittävimmät vaelluksen. Suomessa on säädetty em. neuvoston asetuksia tiukempi kalastuskieltoaika. Kieltoaika on kestoaltaan 11 kuukautta (1.8.-30.6.). Säädetty kalastuskieltoaika kattaa ankeriaan vilkkaimmat vaellusajat ja ankeriaan kalastus on sallittua ainoastaan heinäkuussa.

Suomi on tuonut aikaisempina vuosina eri forumeilla esille huolestumisensa ankeriaskan tilasta ja tarpeesta kaikkien jäsenvaltioiden ryhtyä ankeriaskantaa elvyttäviin toimiin.

Komission ehdotus sisältää edellisten vuosien vastaavista ehdotuksistaan poiketen mahdollisuuden Itämeren jäsenvaltioille sopia yhteisesti merellisestä kalastuskieltoajasta ehdotuksessa määritetyin reunaehdoin. Mikäli jäsenvaltiot eivät pääse yhteisymmärrykseen kalastuskieltoajasta, kieltoajaksi tulee automaattisesti 1.8.2024-31.1.2025.

Komission ehdotuksessa esitetään ankeriaan vapaa-ajankalastuksen kieltämistä meressä. Kielto on jo voimassa vuonna 2023.

Komission ehdotus ei sulkisi mahdollisuutta säätää kansallisesti ehdotuksessa esitettyjä tiukempaa ankeriaan kalastuksen säätelyä.

Kaikkia asiakirjoja ole vielä saatavilla. Komissio tulee vielä täydentämään ehdotustaan, mahdollisesti myös ankeriasta koskevilta osin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43(3)

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU17 kalastusjaosto 10.-13.11.2023 (kirjallinen menettely)

EU-ministerivaliokunta 17.11.2023

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 17.11.2023

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

14720/23 PECHE 478, +ADD1, +ADD2

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen MMM/LVO 0407709496

VAHVA-tunnus

EU/74/2023

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/74/2023-MMM-54

Lehtinen Heikki

7.11.2023

Neuvoston asetus Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2024, komissio esittelee, keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 20.11.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvostossa 20.11.2023 käytävä keskustelu valmistelee päätöksentekoa neuvostossa joulukuussa 2023.

Suomen kanta

Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotuksella määritetään tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuudet Välimerellä ja Mustallamerellä vuodelle 2024. Ehdotuksen perimmäisenä tavoitteena on saattaa kalakannat kestäväen enimmäistuoton (MSY) mahdollistavalle tasolle ja säilyttää ne sillä tasolla.

Ehdotus kalastusmahdollisuuksista perustuu mm. läntisen Välimeren pohjakalakantoja koskevaan monivuotiseen suunnitelmaan ja mahdollisuudet ilmaistaan jäsenmaakohtaisena pyyntiponnistuksena ja saalisrajoituksin ilmaistuna. Osa esitetyistä kalastusmahdollisuuksista pohjautuu Välimeren yleisessä kalastuskomissiossa (GFCM) sovittuihin ratkaisuihin.

Läntisen Välimeren pohjakalakantoja koskevan monivuotisen suunnitelman tavoitteena on saavuttaa kestävästä enimmäistuotosta mahdollistava kalastuskuolevuuden taso vuonna 2020 ja viimeistään vuonna 2025.

Ehdotuksessa Välimerellä sovellettavat pyyntirajoitukset ja muut rajoitukset koskevat mm. jalokorallia, syvänmerenkatkarapua ja muita katkarapuja sekä pieniä pelagisia kalalajeja. Muut rajoitukset koskevat mm. erilaisia pyydyksiä kuten trooleja ja nuottia. Mustallamerellä pyyntirajoitukset koskevat mm. kilohailia ja piikkikampelaa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT artikla 43(3)

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU17 kalastusjaosto 10.-13.11.2023 (kirjallinen menettely)

EU-ministerivaliokunta 17.11.2023

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 17.11.2023

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

13860/23 PECHE 418
13860/23 ADD1 PECHE 418

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen MMM/LVO, 0407709496

VAHVA-tunnus

EU/74/2023

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/1191/2023-MMM-4

Fallenius Sanna-Helena

10.11.2023

EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio – vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet - neuvoston päätelmien hyväksyminen

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 20.11.2023

Eduskuntatunnus

E 95/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi tiedonannon EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta (COM(2021) 345 final) 30.6.2021.

Slovenian puheenjohtajakauden epävirallisen maatalousministerikokouksen 5.-7.9.2021 aihe ”Keskustelun vahvistaminen kaupunki- ja maaseutualueiden välillä” (”Strengthening the dialogue between urban and rural areas”) perustui pitkälti komission maaseutuvisioon. Neuvosto ei laatinut Slovenian johdolla neuvoston päätelmiä aiheesta.

Puheenjohtajavaltio Espanja on todennut aikovansa laatia maaseutuvisiosta neuvoston päätelmät. Puheenjohtajavaltio Espanja järjesti asiaan liittyen korkean tason konferenssin Espanjan Sigüenzassa 27.-29.9.2023. Konferenssin tuloksia on hyödynnetty päätelmien laadinnassa. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskusteli aiheesta 18.9.2023 ja jäsenvaltiot tukivat puheenjohtajavaltio Espanjan aikeita laatia asiasta päätelmät. Maatalouden erityiskomitea valmisteli neuvostoa 11.9.2023.

Puheenjohtajavaltio Espanja esitteli ensimmäisen luonnoksen neuvoston päätelmiksi maatalouden erityiskomitealle 16.10.2023. Päätelmäluonnoksen käsittelyä jatkettiin myös 30.10.2023 maatalouden erityiskomiteassa, jossa puheenjohtaja esitteli muutokset ensimmäiseen luonnokseen.

Päätelmät hyväksytään I-kohtana maatalouden erityiskomitean kokouksessa 14.11.2023 ja sen jälkeen päätelmät hyväksytään 20.11.2023 maatalous- ja kalastusneuvostossa.

Suomen kanta

Suomen kanta perustuu maaseutuvisiosta annettuun E-kirjeeseen E 95/2021 vp ja jatkokirjeeseen EJ 5/2023 vp.

Suomi pitää tärkeänä, että maaseutualueiden kehittäminen on korkealla EU:n agendalla ja näkee komission tapaan maaseutualueet aktiivisina toimijoina EU:n vihreässä ja digitaalissa siirtymässä.

Suomi on tyytyväinen, että Espanjan puheenjohtajakaudella on valmisteltu neuvoston päätelmät pitkän aikavälin maaseutuvisiosta. On tärkeää, että jäsenvaltiot keskustelevat maaseutuvisiion tavoitteista ja toimeenpanosta.

Suomi voi hyväksyä puheenjohtajavaltio Espanjan toimittaman lopullisen version neuvoston päätelmiksi (asiakirja 15252/23).

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston päätelmät (15252/23)

Puheenjohtajavaltio Espanja on toimittanut jäsenvaltioille uuden ja lopullisen version neuvoston päätelmistä (asiakirja 15252/23). Maatalous- ja kalastusneuvosto käy asiasta keskustelun ja hyväksyy neuvoston päätelmät.

Puheenjohtajavaltio Espanja on tehnyt päätelmäluonnokseen niin sisällöllisiä kuin stilistisiä muutoksia jäsenvaltioiden kommenttien pohjalta. Suomen esiin nostamat asiat on otettu hyvin huomioon päätelmäluonnoksessa.

Puheenjohtajavaltio on mm. huomionnut päätelmissä Suomenkin esiin nostaman geopoliittisen tilanteen muutoksen. Päätelmissä viitataan EU:n maaseutualueiden kilpailukyvyyn ja resilienssin parantamiseen sekä mm. Granadan huippukokouksen julistukseen.

Muutoksia on tehty myös harvaanasuttujen, pohjoisten ja syrjäisten alueiden erityishuomiointiseksi. Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisasema on erotettu muista harvaan asutuista alueista. Päätelmässä korostetaan toimia kaikilla alueilla, joilla kärsitään luontotai väestökadosta.

Päätelmätekstissä huomioidaan osuuskuntien tärkeä rooli maaseudun ympäristön, talouden ja sosiaalisen kestävyuden edistäjänä sekä työmahdollisuuksien tarjoajana. Myös pienten ja keskisuurten yritysten merkitys maaseudun elinvoimaisuuden tekijöinä nostetaan esiin. Monipuolisella yritystoiminnalla vahvistetaan kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta. Päätelmissä on myös käsitelty laajemmin biotalouden tärkeää roolia maaseutualueille.

Päätelmissä korostetaan eri rahastojen roolia maaseudun tulevaisuuden vahvistamisessa ja painotetaan yhteensovitusta ja koordinaatiota rahastojen välille. Menettely, jolla varmistetaan niiden välinen täydentävyys, johdonmukaisuus ja synergia ei kuitenkaan saa lisätä hallinnollista taakkaa ja toiminnan kustannuksia.

Ensimmäinen luonnos neuvoston päätelmiksi (asiakirja 13998/23)

Puheenjohtajavaltio Espanja on toimittanut jäsenvaltioille luonnoksen neuvoston päätelmiksi EU:n maaseutualueita koskevasta pitkän aikavälin visiosta (tausta-asiakirja 13998/23). Päätelmäluonnoksessa korostetaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa maaseutualueiden tulevaisuuteen neljän toisiaan täydentävän toiminta-alueen ympärille. Päätelmäluonnos on jaettu osioihin, joissa käsitellään itse pitkän aikavälin maaseutuvisiota, EU:n maaseutus suunnitelmaa ja maaseutusopimusta sekä polkuja tulevaisuuteen.

Päätelmien Maaseutuvisio 2040:n osuudessa korostetaan erityisesti maaseutualueiden monimuotoisuutta ja syrjäisten alueiden erityistarpeita, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklassa määrätään., Osiossa korostetaan investointeja ja rakenteellisia muutoksia älykkään kehityksen sekä, vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi. Erityisesti digitaalisten koulutus on tärkeää.

Osiossa kannustetaan eurooppalaisia, kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia puuttamaan julkisten palvelujen, liikkuvuuden ja infrastruktuurin heikkoon saatavuuteen ja tarttumaan kaikkiin maaseudun mahdollisuuksiin. Samalla korostetaan paikallisten toimintaryhmien (LEADER) roolia ja bottom up –lähestymiskulmaa.

Luonnoksessa korostetaan aktiivisten kansalaisten osallistumista sekä maaseutujen ja kaupunkiseutujen välistä yhteistyötä. Osion lopussa korostetaan tarvetta varmistaa oikeudenmukainen ja osallistava siirtymä maaseutualueilla, edistää maaseudun taloudellista elinvoimaa sekä alueellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja sitä, ettei ketään jätetä jälkeen. Osion lopussa korostetaan myös sitä, että tarvitaan lisää yhteistyötä maaseutu- ja kaupunkialueiden välillä oikeudenmukaisessa siirtymässä ilmastoneutraaliin, kestäväan ja vauraaseen EU:hun.

Maaseutus suunnitelmaa ja maaseutusopimusta koskevassa osiossa kehoitetaan komissiota seuraamaan edelleen järjestelmällisesti EU:n maaseudun toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja varmistamaan sen säännöllisen päivittämisen sekä kaikkien asiaankuuluvien EU:n politiikkojen jatkuvan ja tehokkaan käyttöönoton. Seurannan välineinä toivotetaan tervetulleiksi EU:n maaseudun seurantakeskus (engl. EU Rural observatory) ja EU-rahoituksen työkalupakki (engl. Toolkit on EU funding).

Osiossa tuetaan sitä, että komissio toteuttaa maaseutuvaikutusten arvioinnin arvioimalla merkittävien EU:n aloitteiden odotettavissa olevia vaikutuksia maaseutualueisiin, ja kannustaa samankaltaisiin lähestymistapoihin kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Näin voidaan varmistaa maaseutuasioita koskevien politiikkojen ja välineiden johdonmukaisuus ja täydentävyys. Osiossa myös korostetaan tarvetta lisätä koheesiopolitiikan ja muiden EU:n politiikkojen välistä johdonmukaisuutta ja luoda yhteyksiä viranomaisten välille.

Lisäksi korostetaan tarvetta vahvistaa digitaalista siirtymää ja sukupolvenvaihdoksen erityistä merkitystä maaseudulla ja maatalous- ja elintarvikealalla. Luonnoksessa kehoitetaan jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti maaseudun nuoria. Myös naisten rooli tunnustetaan merkittävänä hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden moottorina maaseudulla. Osiossa pidetään myönteisensä sukupuolten tasa-arvon sisällyttämistä erityistavoitteeksi yhteisessä maatalouspolitiikassa (YMP). Osiossa korostetaan maatalous-, elintarvike-, metsä- ja biotalousalan keskeistä roolia maaseudun taloudessa. Luonnoksessa pidetään myönteisenä toimia maankäytön suunnittelun, kestäväan maatalouden sekä maaperän terveyden parantamiseksi sekä paikallisten arvoketjujen ja laadukkaiden maatalouselintarvikkeiden vahvistamiseksi.

Osion lopussa kehoitetaan kaikkia kansallisia ja alueellisia hallintoja, paikallisviranomaisia sekä kaikkia sidosryhmiä ja yhteisöjä sitoutumaan maaseutusopimukseen sekä osallistumaan aktiivisesti maaseutuvisiota koskevassa tiedonannossa asetettuihin tavoitteisiin. Lisäksi kannustetaan niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole tehneet niin, laatimaan kokonaisvaltaisia strategioita ja toimintasuunnitelmia kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

Tulevaisuuden polkuja esittelevässä osiossa pidetään hyvänä, että komissio arvioi toimia, joita on toteutettu tai suunnitella YMP:n ja koheesiopolitiikan rahastojen rahoittamisessa maaseudun tukijärjestelmissä ohjelmakaudella 2021-2027. Osiossa kehoitetaan komissiota perustamaan seurantaväline, jolla arvioidaan kaikkien asiaankuuluvien EU:n politiikka-alojen ja välineiden maaseutualueille osoittamaa EU:n rahoitusta.

Osiossa kehoitetaan Euroopan komissiota, jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisviranomaisia yksinkertaistamaan menettelyjä. Osion lopuksi kehoitetaan komissiota harkitsemaan tämän maaseutuvisioon tulevan tarkistuksen perusteella vision muuttamista täysimittaiseksi EU:n maaseutustrategiaksi

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmien hyväksyminen edellyttää jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Komission tiedonannon käsittelystä Euroopan parlamentissa vastasi maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI). Euroopan parlamentti laati tiedonannosta oma-aloitemietinnön, joka hyväksyttiin 13.12.2022. Mietinnön esittelijä oli Isabel Carvalhais (S&D, Portugali). Euroopan parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta (FEMM) ja aluekehitysvaliokunta (REGI) antoivat asiasta lausunnon.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 7.9.2023, 12.10.2023, 26.10.2023 ja 14.11.2023

EU-ministerivaliokunta 17.11.2023 (Maatalous- ja kalastusneuvoston asiat)

E-kirje

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvikkeet) 1.9.2021.

EU4-jaosto (alue- ja rakennepolitiikka) 27.8.-30.8.2021 (kirjallinen menettely)

EU25-jaosto (sosiaaliasiat) 27.8.-30.8.2021 (kirjallinen menettely)

E-jatkokirjeen käsittely

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvikkeet) 2.11.2023

EU4-jaosto (alue- ja rakennepolitiikka) kirjallinen menettely 31.10.-1.11.2023

EU25-jaosto (sosiaaliasiat) kirjallinen menettely 31.10.-1.11.2023

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 17.11.2023 (Maatalous- ja kalastusneuvoston asiat)

E-kirje

Maa- ja metsätalousministeriön E-kirje 2.9.2021 E 95/2021 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunta antoi asiasta lausunnon MmVL 26/2021 vp.

E-jatkokirje

Maa- ja metsätalousministeriön E-jatkokirje 2.11.2023 EJ 5/2023 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kyseessä on komission tiedonanto, johon ei sisälly lainsäädäntöaloitteita.

Taloudelliset vaikutukset

Kyseessä on komission tiedonantoon perustuvat neuvoston päätelmät. Tiedonantoon ei sisälly lainsäädäntöaloitteita.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Neuvoston päätelmät 15252/23

Puheenjohtajavaltio Espanjan tausta-asiakirja 12616/23

Komission tiedonanto COM(2021) 345 Final

Tiedonantoon sisältyy myös liite, jossa kuvataan lippulaivahankkeet

Suomen Maaseutu2040-visio <https://www.maaseutu.fi/uploads/Maaseutu2040.pdf>

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maaseutuylitarkastaja Marianne Selkainaho, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 218,
marianne.selkainaho@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Sanna Sihvola, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 264,
sanna.sihvola@gov.fi

Erityisasiantuntija Laura Jänis, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 090,
laura.janis@gov.fi

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 073, sanna-helena.fallenius@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/1191/2023

-

Liitteet -

Viite -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/69/2023-MMM-210

Fallenius Sanna-Helena

13.11.2023

Maatalous- ja kalastusneuvoston 20.11.2023 muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 20.11.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston 20.11.2023 muissa asioissa käsitellään puheenjohtajavaltion, jäsenvaltioiden ja komission tiedotusasioita.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

Asiakohta a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

Asetus tietyillä uusilla genomitekniikoilla tuotetuista kasveista sekä elintarvikkeista ja rehuista – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio Espanja kertoo maatalous- ja kalastusneuvostolle asetuksesta, joka koskee tietyillä uusilla genomitekniikoilla tuotettuja kasveja sekä elintarvikkeita ja rehuja. Komissio antoi 5.7.2023 ehdotuksen (COM(2023) 411 final), jolla on tarkoitus mukauttaa EU:n sääntelykehystä niin, että luodaan omaa erillislainsäädäntöä kasvinjalostuksessa

käytettäville uusille genomiteknikoille (NGT = New Genomic Techniques). Aiheesta on laadittu U-kirjelmä U 49/2023 vp.

Uusiin genomiteknikoihin nykyisin sovellettava EU:n GMO-lainsäädäntö ei komission tekemän tutkimuksen mukaan kaikilta osin sovellu uusien genomiteknikoiden sääntelyyn eikä se vastaa nykyistä tieteellistä ja teknologista kehitystä ja tietämystä. Ehdotuksen tavoitteena on vastata Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pelloilta pöytään -strategian sekä biodiversiteettistrategian kestävyystavoitteisiin. Lisäksi ehdotuksella pyritään edistämään tutkimusta ja innovointia sekä sisämarkkinoiden tehokkaampaa toimintaa.

Asetuksen käsittely on aloitettu neuvostossa. Ehdotusta käsitellään maatalous- ja kalastusneuvostossa sekä sen alaisessa maatalouden innovaatioita käsittelevässä neuvoston työryhmässä. Ehdotuksen käsittely alkoi työryhmässä 10.7.2023 ja Espanja on aiemmin todennut tavoitteekseen saada aikaan neuvoston yleisnäkemyks syksyn 2023 puheenjohtajakaudellaan. Komissio esitteli ehdotuksensa maatalous- ja kalastusneuvostolle 25.7.2023 ja neuvosto kävi asiasta keskustelun. Asian käsittely jatkuu edelleen työryhmätasolla.

Asiakohta b) EU:n metsästrategia 2030: täytäntöönpano

Komission tiedotusasia

Maatalous- ja kalastusneuvosto kuulee tilannekatsauksen EU:n metsästrategian toimeenpanosta. Komissio julkaisi vuoteen 2030 ulottuvan strategian 16.7.2021. Maatalous- ja kalastusneuvosto hyväksyi päätelmät metsästrategiasta 15.11.2021. Neuvoston päätelmät kuvasivat hyvin Suomen näkemystä metsästrategiasta. Suomen näkökulmasta tärkeimmät seikat sisältyivät päätelmiin. Suomen mukaan metsästrategiassa on paljon hyvää, vaikka siinä on myös osin haastavia elementtejä.

Metsästrategian toimeenpanossa on tällä hetkellä merkittävässä roolissa metsien tilan seuranta koskeva lainsäädäntöehdotus, jonka julkaisua odotetaan marraskuussa. Suomen mukaan EU:n metsien tilan seurantarjestelmän tulee olla kustannustehokas ja mahdollistaa valtakunnan metsien inventoinnin hyödyntämisen jatkossakin. Suomi korostaa, että asiaa tulisi käsitellä ensisijaisesti maatalous- ja kalastusneuvostossa ja neuvoston metsätyöryhmässä.

Yleisesti metsästrategiassa ilmasto- ja biodiversiteettinäkökulmat on otettu huomioon hyvin. Metsien ja metsäsektorin kokonaispotentiaali ja kestävyden taloudelliset sekä sosiaaliset ulottuvuudet olisivat kaivanneet vielä tasapainoisemman roolin strategiassa. EU:n strategioiden pitäisi Suomen mukaan edistää koherenssia eri politiikkatoimien välillä. EU voi sopia yhteisistä tavoitteista, mutta jäsenvaltioiden tulisi voida valita tavoitteisiin sopivat keinot itsenäisesti. Suomen laajaa osaamista metsästrategian kysymyksistä on tärkeä käyttää EU-yhteistyössä hyväksi.

Asiakohta c) Muut kuin puuaineiset tuotteet

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Maatalous- ja kalastusneuvosto kuulee tilannekatsauksen metsien muista kuin puutuotteista. EU:n metsästrategiassa 2030 todetaan, että EU:n metsien tarjontaan kuuluu puun lisäksi myös muita suuriarvoisia tuotteita, kuten korkki, rehu, hedelmät, marjat ja sienet. Usein nämä hyödyttävät paikallisyhteisöjä. Metsästrategian mukaan niiden potentiaalia tuottaa lisätuloja omistajayhteisöille voidaan edelleen edistää ja tukea yhteistyössä kansallisten sekä paikallisten viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Mahdollinen asiakohta d) For forest –yhteistyö

Itävallan valtuuskunnan tiedotusasia

Itävalta on ennakkotietojen mukaisesti esittelemässä maatalous- ja kalastusneuvoston muissa asioissa For forest -yhteistyötä, johon kuuluvat Suomi, Ruotsi, Itävalta ja Slovenia. Itävallassa järjestettiin For forest –ministeritapaaminen 25.-26.9.2023 ja sen yhteydessä allekirjoitettiin julkilausuma, jossa muun muassa korostettiin metsäsektorin tärkeyttä. Ryhmän mukaan laaja yhteistyötä metsäasioissa on tärkeää ja ryhmä haluaa siksi kertoa asiasta maatalous- ja kalastusneuvostolle. For forest pitää keskeisenä kestävyyden eri ulottuvuuksien ottamista huomioon ja johdonmukaisen EU-sääntelyn merkitystä.

Mahdollinen asiakohta e) Maanviljelijöiden uusi rooli elinvoimaisille ja kestäville maaseutualueille

Italian valtuuskunnan tiedotusasia

Ennakkotietojen mukaisesti Italia on tuomassa maatalous- ja kalastusneuvoston muihin asioihin tiedotusasian liittyen viljelijöiden tärkeään rooliin maaseutualueiden turvaamisessa. Tiedotusasia sivuaa EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiota.

Tausta-asiakirjaluonnoksessa korostetaan yhteisen maatalouspolitiikan ja koheesiopolitiikan roolia maaseudun elinvoiman takaamisessa. Siinä myös nostetaan maatalousalaan kohdistuvia haasteita, kuten eri sektoreiden lainsäädännön aiheuttamia lisävaatimuksia maataloustuotantoon. Esimerkiksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja uuteen yhteisen maatalouspolitiikan kauteen liittyy paljon uutta lainsäädäntöä. Siirryttäessä kestäviin ruokajärjestelmiin on samalla huolehdittava viljelijöiden asemasta ja ruokaturvasta. Kestävyyden kolme pilaria eli taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset näkökohdat tulee huomioida vakaan, kriisinsietokykyisen ja vauraan Euroopan unionin takaamiseksi. Luonnoksessa nostetaan esiin myös susien aiheuttamat kotieläinvahingot maaseutualueilla ja peräänkuulutetaan komissiolta arviota ja toimia asiassa. Luonnoksessa pidetään tärkeänä YMP:n rahoituksen jatkamista, jotta maataloustuotanto voi säilyä, myös epäsuotuisilla alueilla.

Suomi tukee Italian tiedotusasiaa ja ennakkotietojen mukaisesti mukaan on liittymässä myös muita jäsenvaltioita.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on neuvoston muut asiat.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 14.11.2023

Metsäjaosto (EU14) kirjallinen menettely 13.–14.11.2023

EU-ministerivaliokunta 17.11.2023

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 17.11.2023

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Asiakohta a)

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 073, sanna-helena.fallenius@gov.fi

Asiakohta b)

Neuvotteleva virkamies Juha Roppola, MMM/LVO/MBY, puh. 0295 162 169, juha.rop-pola@gov.fi

Asiakohta c)

Neuvotteleva virkamies Juha Roppola, MMM/LVO/MBY, puh. 0295 162 169, juha.rop-pola@gov.fi

(mahd.) Asiakohta d)

Neuvotteleva virkamies Juha Roppola, MMM/LVO/MBY, puh. 0295 162 169, juha.rop-pola@gov.fi

(mahd.) Asiakohta e)

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 073, sanna-helena.fallenius@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/69/2023

-

Liitteet -

Viite -

Litteet -